

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

MŁOTY W DŁON,
KIJMY BRON...

8329 IV

WARUNKI PRENUMERATY:

Miesięcznik rub. 10, z przesył.
Cena 14-ty w Smoleńsku i ro.
w kwartach kolejowych
i rub. 20 kop.

MŁOT

ADRES REDAKCJI:

Smoleńsk, Nikolska Nr. 6.
Otwarte od 12 do 6 po poł.
Filj. Administracji w Mo-
skwie: Kriwooskijski ul. 8.
W Piotrogradzie: Michowa 34.

Organ Centralnego Komitetu K. P. L. i B. oraz Biura Wykonawczego K. P. R. P. w Rosji

Nr. 42. (236).

SMOLEŃSK, Sobota, 1 Maja 1920 r.

Rok. wyd. III.

NIECH SIĘ ŚWIĘCI 1-szy MAJA.

Sto lat już zgórą irwa walka proletariatu z burżuazją.

Wzmagają się w zapasach śmiertelnych dwie potęgi ustroju obecnego: kapitał i praca. Kapitał rozporządza wszelkimi siłami: jego wolę i rozkazy spełniają rządy burżuazyjne, jego posiadania bronią zastępy wojska, policji i żandarmerji, na straży jego praw stoją pisarze i adwokaci, kler i politycy, cała ta klika która z łaski pańskiej żyje. Tej potędze kapitału, przeciwstawia się praca, mocą swych organizacji politycznych i zawodowych, głębią świadomości klasowej, entuzjazmem walki i wiarą w słuszność swej sprawy — w zwycięstwo ostateczne socjalizmu. Po przez porażki i zwycięstwa, po przez tysiące ofiar, morze krwi ludowej, z roku na rok rosły zastępy robotnicze i zbliżał się dzień boju ostatecznego.

31 lat temu międzynarodowy kongres robotniczy w Paryżu postanowił świętować strajkami i demonstracjami dzień 1-go maja, jako święto robotnicze, święto solidarności międzynarodowej, święto przyszłości.

Pod temi hasłami rok rocznie demonstrowały coraz liczniejsze rzesze robotnicze swą niezłomną wolę obalenia ustroju gwałtu i przemocy, wyzysku i ucisku. Wyklęty, znędzniaty powstawał lud ziemi, powstawały miliony niewolników kapitału — „biali murzyni“, by w dniu tym uroczystym, w dniu 1-go Maja, pod tchnieniem ożywczego ciepła wiosny, otwarcie i głośno, wobec całego świata, wykazywać swe dążenie do przewyciężenia wszelkich przeszkód, stawianych klasie robotniczej przez burżuazję i jej rządy na drodze do

wyzwolenia. Dzień 1-go Maja, był symbolem zjednoczenia się w jedną wielką rodzinę proletariacką, w rodzinę pracy i walki, robotników wszystkich krajów i hasło: Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się! było zapowiedzią urzeczywistnienia się braterstwa ludów.

Burżuazja, w imię swych interesów zaborczych, rzuciła w wir walki bratobójczej masy ludowej, pragnąc w morzu krwi, nie tylko zdobyć zyski bezpośrednio, lecz i zatopić świadomość rewolucyjną klasy robotniczej, zgnieść dojrzewającą walkę ostateczną i solidarność międzynarodową.

Lecz wysiłki jej spełzły na niczym! Opasy nacjonalistyczno-patriotyczne poczęły się szybko rozwiewać, stare hasła odżyły i sztandary czerwone walki rewolucyjnej znalazły się w rękach nowych zastępów robotniczych.

Dziś znowu, jak za lat dawnych rozbrzmiewają hasła walki z ustrojem kapitalistycznym. Rozbrzmiewają jeno mocniej i donośniej, zahartowane w morzu krwi bezcelowo przez lud dla zysków burżuazji przelanej.

Dziś stary świat burżuazyjny podminowany jest w swych podstawach. Jest już opoka, o którą rozbijają się wysiłki burżuazji, jest twierdza, która zawsze gotowa będzie prażyć ogniem dział stary świat posiadania burżuazji — jest republika robotnicza, w której od dwóch z półową lat proletariatu tytanicznymi wysiłkami utrzymuje swą władzę klasową i zakłada kamień węgielny nowego ustroju komunistycznego — jest Rosja Socjalistyczna.

Żywy to przykład dla robotników wszystkich krajów, jak

walczyć i zwyciężać swych wrogów klasowych należy, jak budować nowe życie, jak w czyn zamieniać słowa i hasła majowe.

W roku bieżącym dzień pierwszego Maja nabiera szczególnego znaczenia dla klasy robotniczej Polski.

Na całym świecie milkną już działa armatnie, przestaje się bezcelowo dla robotników łać krew ludowa, dojrzewa bezpośrednio ostateczne starcie się proletariatu i burżuazji.

Jeno w Polsce leje się strumieniami krew ludowa dla zysków jaśniepańskich, jeno w Polsce pan i władca — kapitał każe robotnikowi „patriotycznie“ służyć swym interesom, a łagasi burżuazyjni socjal-patriotami zwani wstrzymują robotnika od walki o obalenie panowania kapitału.

Lecz klasa robotnicza Polski już lat trzydzieści temu po raz pierwszy w dniu 1-go Maja wystąpiła, demonstrując swą wolę niezłomną.

Dziś liczniej jeszcze niż w latach ubiegłych wybiegła ona na ulice miast i osad fabrycznych, na gościńce wsi, by donośnie zażądać od burżuazji racunku z jej sprawek i zmierzyć się z nią w pojedynku śmiertelnym.

I ony klasy robotniczej Polski zwrócone będą ku wschodowi, gdzie na troncie stoją uzbrojone setki tysięcy ich synów i braci, żołnierzy polskich, służących dotychczas burżuazji. Ku tym żołnierzom, synom ludu robotniczego Polski, polecą głosy pieśni robotniczej, wzywający ich do wspólnych szeregów do czynu rewolucyjnego:

„Wyklęty powstanie, ludu ziemi,
Powstańcie których trapił głód,
Dziś słońce blaski promiennemi
Prowadzi nas na bój, na trud!“

Wezwanie to nie pozostanie bez echa!

Z Waszych szeregów, żołnierze, odpowie głos:

Niech żyje rewolucjo!

Niech się święci 1-szy Maja.

NACZELNE HASŁO 1-go MAJA.

Rok rocznie robotnicy całej kuli ziemskiej rzucają pracę w dniu 1-go Maja, by siłą zespólnych szeregów robotniczych wykazać swą niezłomną wolę do wywalczenia nowego lepszego świata.

Na czerwonych sztandarach, które powiewają nad głowami pułków robotniczych, demonstrujących moc milionowych armji pracy, widujemy hasła, za które walczyć chce proletariatu, które w czyn wcielić przysięga w dniu 1-go Maja.

„Powszechne rozbrojenie“ — oto jedno z najważniejszych hasła 1-go maja, które zawsze

przyswiecełaty masom robotniczym wszystkich krajów.

Cała historia bowiem ostatnich dziesięcioleci do wojny imperialistycznej 1914 roku, była okresem niestychających zbrojeń się państw. Francja, Niemcy, Rosja, Austria, Stany Zjednoczone, czy inne jakies państwo — wszystkie zbierały podatki z ludów, wyciągały ostatni grosz z kieszeni szerokich mas ludowych, by zbroić się, by budować coraz to większe fotece, coraz to nowe armaty, okręty, by zwiększać swe armje do najpotężniejszych rozmiarów.

Niech lud w pocie czoła pra-

kuje, niech ginie z głodu i chłodu. Czego od niego nie zabrakł kapitalista, bankier, obszarnik, to zagarnie zbrojną ręką państwo burżuazyjne, które w imię interesów kapitalistycznych do wojny się szykuje.

„Niech żyje powszechne rozbrojenie!” — z tym hasłem na ustach protestował lud roboczy przeciw coraz to nowym ciężarom, przeciw coraz to bezmyślniejszej polityce militarystycznej dzierżących władzę klas posiadających.

„Niech żyje powszechne rozbrojenie” — to był symbol dążeń pokojowych mas roboczych całego świata, które widziały przed sobą zbliżającą się otchłani wojny międzynarodowej, przygotowywanej zbrodniczą ręką kapitalistów, to był głos dziesiątków milionów ludzi pracy, którzy wszystko na świecie tworzyli i których trudem i znojem wampir kapitalizmu szykował łaźnie krwawą dla nich samych.

Nie pomogły demonstracje, protesty, najlepsze chęci mas pracujących.

Uzbrojone od stop do głowy rządy kapitalistyczne wywołały i poprowadziły wojnę, jakiej świat nie widział. Rzucono na siebie miliony ludzi, by zabijali się, niszczyli, tępiłi, bo taką była wola band kapitalistycznych chełwych nowych podbojów, nowych ziem, nowych rynków i zysków. Dla ich to kieszeni ginęły na frontach Europy i Azji armie ludzi, którym obce były dążenia burżuazji, które nie czuły do siebie żadnej wzajemnej nienawiści, które życie swe były zmuszone oddawać za cudze im cele.

Polaty się z woli rządów burżuazyjnych rzeki krwi ludzkiej, zapłonęła ziemia ogniem pożaru miast i wsi, zakał świat płaczem wdow i sierot.

Wojna rozgorzała na całym świecie i zamiast hasel majowych ludu roboczego, zapanał wszędzie gwałt, przemoc, wzajemne niszczenie się, barbarzyńskie wyćpienie narodów aż do zwycięstwa czyli bez końca.

Ubrany w łachmany żołnierskie pod drapieżnym znakiem orła, walczył robotnik i parobek nie o socjalizm, nie o po-

kój, nie o lepsze jutro dla siebie i innych, walczył nie pod najświętszym hasłem międzynarodowej solidarności robotniczej, walczył o cele imperjalistyczne bogaczy i magnatów, urzeczywistniających przez rządy burżuazyjne swą zbrodniczą politykę.

Czarna noc międzynarodowej reakcji święciła swoje zwycięstwo. Socjalizm zdawało się, zwyciężony został na zawsze interes narodowy — interes „worka pieniężnego” — zatrjumfował na całej ziemi.

Ale przerachowali się zrodniarze. Szykując wojnę imperjalistyczną, uzbrajając masy ludowe dla wzajemnego tępienia, wyciągając na cele wojenne ostatnie siły i ostatni grosz z ludu — sądziły klasy posiadające,

że zabiją ideę wyzwolenia ludzkości z jarzma ucisku i wyzysku burżuazyjnego. Zdawało im się, że hukami armat i ogniem karabinów zabiją dążenie ludzkości do pokoju, do wolnego i szczęśliwego życia.

Omylili się srodze.

Wojna, i właśnie wojna, ze wszystkimi jej straszliwymi skutkami otworzyła oczy milionów i dziesiątków milionów nieświadomych jeszcze robotników, pokazała im naocznie czym są i do czego dążą rządy kapitalistów i obszarników, jaką haniebnie szatańską rolę w historii spełniają burżuazja i obszarnicy. Masy pracujące, które największe, najokropniejsze ofiary poniosły podczas wojny, zrozumiały, że jedyne wyjście dla nich z tej otchłani nędzy, głodu, chłodu i ubóstwa, to walka nie

z takimiż masami roboczymi, jak one same, lecz z winowajcami ich położenia, z wiecznie krzywdzącym ludzką panowaniem kapitalistów i obszarników.

Wojna międzynarodowa rodzi Rewolucję Międzynarodową: „Dość wyzysku, dość nierówności, dość nędzy dla jednych, a nędzy i głodu dla drugich” — oto nowe hasło, które rozbrzmiewa po całej kuli ziemskiej w walce rewolucyjnej batalionów roboczych przeciw rządowi imperjalistycznym.

Rewolucja Rosyjska — to początek wielkiej rewolucji powszechnej, która zmiecie winowajców wojny, która na miejsce ustroju niewoli i wyzysku zbuduje ustroj Komunistycznego współżycia wolnych ludów.

Dzień 1-go Maja będzie w roku 1920 dniem nie tylko basel przedwojennych, nie tylko demonstracji woli mas ludowych, będzie świętem walki, świętem, które wykaże moc i siłę mas roboczych, sjednoczonych nienawiścią do porządków śzłańskich i burżuazyjnych, mas mierzących swe swe siły na zamiary rewolucyjne.

Ongis naczelné hasło „powszechne rozbrojenie”, dziś stało się niewystarczającym. Uczyniła to burżuazja, wywołana przez się wojną międzynarodową, którą masy pracujące tym hasłem chciały zażegnać.

Masy wówczas nie mogły tego uczynić i dziś broń, którą dano im do rąk, by jedni drugich zabijali, skierują w pierś prawdziwego swego wroga — w pierś kapitalizmu i jego brytanów.

Nie „powszechne rozbrojenie”, lecz walka zbrojna, walka rewolucyjna przeciw swym wrogom klasowym — oto naczelné hasło 1-go Maja 1920 roku!

Niech że się święci nasze święto 1-go Maja, święto walki, święto buntu i niezłomności klasy robotniczej, święto wyzwolenia ludzkości, święto socjalizmu!

J. Kubowicz.

Ludu roboczy, witaj zwiastuna!

Ludu roboczy! Witaj zwiastuna,
Witaj z radością Święto Majowe.
Witaj swobody przyszłej piastuna.
On ci ukwieci serce i głowę.

Święte promienie jutrzni majowej
Zwiastuje słońce na twoim niebie,
Zwiastuje koniec walki dziejowej,
Tak pożądany dzisiaj przez ciebie.

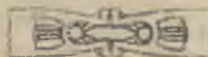
Niechaj to święto boskim płomieniem
Zapali serca miłością bratnią,
Łącząc zgodnie ramie x ramieniem,
Zada przemocy klęskę ostatnią.

Jak z wiosny tchnieniem las zieleńnieje
Płaszyna nuci piosnkę radosną,
Tak skołatana myśl odmłodnieje,
A życie twoje uwi ńczy wiosna.

Gdy pieśń przekięta z maszyn łoskotem
Zamrze w łańrykach, wtedy pijan
Wiekową hańbą, krwią i twym polem,
Zadrza w pałacach swoich tyran!

Bo ujrzą naraz, że senne ciało,
Które deptali dotąd bezkarnie,
Zbudzone ze snu nagle zostało,
By pomsć wieków długich męczarnie.

Znikną cierpienia, zniknie zgryzota,
Zadrzy ciemieców i szpiegów zgraja,
Ody jak mąż jeden, za rotą - rota,
Wystąpisz, ludu, w pierwszy dzień Maja!

Patriotyzm burżuazyjny żyje nienawiścią wzajemną narodów; Rewolucja robotnicza zabija tę nienawiść, znosząc wszelkie ucisk narodowościowy.

Niech się święci 1-szy Maja!

Precz z wojną bratobójczą! Precz z rządami burżuazji!

Niech żyje pokój! Niech żyje międzynarodowa solidarność robotnicza!

Niech żyje rewolucja robotnicza w Polsce!

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

1-y MAJA 1920 r. w ROSJI SOWIECKIEJ.

Proletariat Rosji robotniczej już zwyciężył swych bezpośrednich wrogów klasowych — obywateli i kapitalistów. Proletariusze innych krajów jeszcze muszą o zwycięstwo to walczyć. Dlatego w uroczystym dniu dzisiejszym inne hasła rozlegają się w Rosji proletariackiej i inne w krajach kapitalistycznych. Wówczas gdy hasła majowe roku bieżącego nawołują proletariuszy we wszystkich państwach świata do zburzenia przekłętą starą ustroju burżuazyjnego, hasła majowe w Rosji Sowieckiej nawołują robotników do utrwalenia już odniesionych zwycięstw w imię tworzenia nowego ustroju nowego życia komunistycznego.

Burżuazja międzynarodowa z trwogą dziś się przekona, jak umie proletariat walczyć tam, gdzie cierpi jeszcze niewolę kapitalistyczną i jak umie tworzyć tam, gdzie jest wolnym. Dziś stanęły fabryki we wszystkich krajach świata. Tylko w jednej Rosji wre w dniu dzisiejszym praca, przy tym praca wzmożona niezwykła, uroczysta, święta. To wyzwolony lud Rosji, ten „leniwy“, „zacołany“, jak nazywa go burżuazja międzynarodowa lud, wyległ dziś na ulice, by z zakasaniem rękawy, pod dźwięki hymnów rewolucyjnych budować po przez własne szczęście — szczęście ogółu.

Dzień 1 maja 1920 roku w Rosji robotniczej jest symbolem wzniosłych dążeń klasy robotniczej. Nie wojny, nie wyzysk, nie krzywda ludzka, lecz praca pożyteczna. Wolnych, równych, zjednoczonych uczuciem braterstwa ludu, jest celem proletariatu.

Proletariat międzynarodowy demonstruje dziś swe siły bojowe, które wkrótce zwyciężą burżuazję na froncie zbrojnej walki klas. Proletariat Rosji Sowieckiej demonstruje w dniu święta dzisiejszego swe siły wytwórcze, które odniosą takie same zwycięstwo na froncie pracy, jakie odniosły na froncie wojny domowej.

Historja zna pracę niewolniczą, pańszczyznianą, pracę na-

jemną, pracę z musu, ale po raz pierwszy w dziejach ludzkości na ogromnych obszarach wolnego kraju, o wielomiljonowej ludności powstaje świadoma, z własnej woli wykonywana wspólna praca komunistyczna. Proletariusze wszystkich krajów śpiewają dziś w swej pieśni międzynarodowej, że „władca świata będzie praca“. Bohaterskie wysiłki robotników Rosji wykazują, że nie jest to utopia, nie marzenie tylko, nie frazes, ale rzeczywistość, która dziś już tryumfować poczyna na Wschodzie Europy, a jutro zatryumfuje na Zachodzie, na całej kuli ziemskiej. W imię solidarności międzynarodowej, w imię tego hasła majowego, proletariat Rosji w przededniu święta, w samym dniu święta, nazajutrz po święcie, pracował, pracuje i będzie pracował, by wydzwignąć Rosję Sowiecką z ruiny gospodarczej, jaką otrzymała ona w spadku po rządach burżuazji.

Plony pracy tej dodadzą otuchy proletariatowi międzynarodowemu, wskażą mu jaki genjusz twórczy, jaki niewyczerpalne zasoby energii kryją się w masie robotniczej. Im silniejsza ekonomicznie, im bogatsza materialnie będzie Rosja Sowiecka, tym bliższy będzie powszechny tryumf sprawy robotniczej. A więc solidarność międzynarodowa proletariat Rosji po jego zwycięstwie jest jeszcze ważniejsze dla rewolucji, niż przed zwycięstwem.

Od 1 Maja, jako rewji sił ducha wycchnienia do 1 maja, jako święta pracy komunistycznej oto najbliższe drogi walki proletariatu zachodu. Od zwycięstw na froncie wojny domowej do zwycięstw na froncie walki z zrujnowanym przemysłem, głodem, brakiem opału, nędzą, zarazą, ciemnotą — oto dalsze drogi twórczości proletariatu Rosji.

Tylko zwycięstwo proletariatu kres położyć dotychczasowym nieszczęściom ludzkości. Tylko praca wyzwolonego proletariatu może nas wprowadzić w złote wrota komunizmu. Oto co oznacza sposób, w jaki świętuje dzień 1-go Maja 1920 r. ku proletariat Rosji Sowieckiej.

J. Zbiatewicz.

Znaczenie święta majowego dla ruchu rewolucyjnego w Polsce.

Kiedy na kongresie międzynarodowym w Paryżu 1889 roku uchwalono demonstrację pierwszego maja na rzecz ośmiogodzinnego dnia roboczego, sądzono powszechnie, że uchwała ta dla Rosji, a tym bardziej dla Królestwa Polskiego znaczenia praktycznego mieć nie będzie. W rzeczy samej: jakże można było myśleć o demonstracyjnym wystąpieniu robotników tam, gdzie panował ucisk najbrutalniejszy, gdzie każdy strajk uważany był za zbrodnię polityczną, a każde jawne wystąpienie robotników wywoływało krwawe represje. Stało się przecież inaczej: właśnie dla ruchu rewolucyjnego w Polsce święto majowe nabrało znaczenia nad wszelkie spodziewanie wielkiego.

Już w roku 1890 w Warszawie parę tysięcy robotników porzuciło w dniu pierwszego maja pracę. Było to zdumiewające wprost, gdyż wówczas ruch robotniczy był w stanie rozpaczliwym niemal. Dawna partja „Proletariat“ pod ciosami represji policyjnych została rozbita w kraju, a koła kierownicze na emigracji w tym właśnie czasie były na rozdrożu, zaczęły się tam przejawiać dążenia socjal-patriotyczne „Związek Robotniczy“ zaś stawiał pierwsze zaledwie kroki i wśród zwolenników jego przeważał jeszcze kierunek unikania działalności politycznej, a skoncentrowania sił dla walki wyłącznie ekonomicznej. Przecież obie organizacje wydały przed pierwszym maja parę pism ulotnych, wyjaśniających uchwałę paryską o święcie majowym. Kierownikiem organizacji „Proletariat“ był wówczas Marcin Kasprzak i on to propagował z właściwą niezłomną sobie energią ideę strajku powszechnego. Robotnicy zaś Warszawy, którzy nie lubią mędrkowania, a rwą się do czynu, zdecydowali krótko i węzłowato: święto to święto! Ruch nie mógł oczywiście przybrać rozmiarów masowych, lecz wszyscy robotnicy, pozostający pod wpływem organizacji rewolucyjnych, porzucili pracę i schodzili się na „majówki“ za miastem. Ponieważ policja zo-

stała zaskoczona zniemacka, obyło się bez ofiar. W następnym roku natomiast policja już była na straży.

Obie partje wymienione, zachęczone powodzeniem roku poprzedniego, wydały w roku 1891 sporo „bibuły“ majowej, o czym oczywiście dowiedziela się wnet policja. Nakazała ona fabrykantom donieść, którzy robotnicy w dniu pierwszego maja do pracy nie staną. Pomimo to nie tylko świętowała spora ilość robotników, lecz nader odbyła się demonstracja w Alejach Ujazdowskich.

W roku następnym ruch ogarnął prowincję Przedewszystkiem w Łodzi od dnia 1 maja 1892 r. datuje się ruch rewolucyjny masowy. O ile w takich wypadkach może być mowa o osobistych zasługach, niewątpliwie położył największe zasługi w sprawie Jan Leder. Był to młody ślusarz, nader inteligentny i genialny wprost agitator i organizator. Przybył on do Łodzi w roku 1890 i w lot stał się ulubieńcem robotników. Zjednoczył on robotników rewolucjonistów, którzy byli zaagitowani dawniej przez „proletariackich“, lecz w tym czasie byli rozbici zupełnie, nie stanowiąc organizacji. Leder potrafił zagrzewać ich do czynu.

Wprawdzie w jesieni 1891 roku odbyły się areszty w Warszawie i Łodzi, dostali się pod klucz prawie wszyscy kierownicy „Związku Robotniczego“ ocalał przecież Leder i jemu przy pomocy grupy inteligentów udało się sprowadzić do Łodzi sporo odezwał masowych, które rozpowszechniono. Na krótko przed pierwszym maja aresztowano go, lecz już wrzasało w Łodzi i w dzień święta robotniczego stanęły prawie wszystkie fabryki, a robotnicy urządzili niebywałą demonstrację. Strajk wszczęty pomimo wściekłych represji policji, pomimo sprowadzenia licznych oddziałów wojska trwał dni kilka, przy czym w największych fabrykach, Szeiblera, Heinzla, Geyera i t.d. robotnicy zyskali podwyżkę płacy.

To masowe wystąpienie robotników łódzkich stanowi datę

historyczną w ruchu robotniczym polskim. Przekonało ono, że pomimo zacieklej represji, możliwą jest przecież akcja masowa robotników pod panowaniem caratu, dodało niebywałego rozmachu ruchowi rewolucyjnemu.

Odtąd święto majowe stało się niejako ośrodkiem działalności obu partii rewolucyjnych — Polskiej Partii Socjalistycznej i Socjaldemokracji Królestwa Polskiego, — która od roku 1893 występuje z programem jasno określonym.

Oczywiście rząd carski wysiłał się, by uniemożliwić wszelkie demonstracje uliczne. W dniu pierwszego maja Warszawa, Łódź, Zagłębie i inne ośrodki przemysłu były systematycznie terroryzowane. Ściągano wojska; piechota i kozacy patrolowali po ulicach, w Warszawie ustawiono nawet artylerię. W tych warunkach urządzenie demonstracji ulicznych na większą skalę stawało się niemożliwe, lecz świętowanie przybierało coraz szersze rozmiary, a jednocześnie stało się tradycją partyjną, że w dniu 1 maja kraj cały zostaje zasypany „bibułą“.

Święto majowe w pewnych kołach robotniczych stało się tak popularne, że na 1 maja patrzono już jako na święto regularne narówni z świętami kościelnymi.

Wybuch rewolucji 1905 roku nadaje ruchowi nowy charakter, lecz święto majowe zachowuje ten wój charakter i w tym dniu koncentruje się niejako napięcie rewolucyjne.

W roku 1905 święto majowe w całym kraju ma charakter burzliwych demonstracji ulicznych; w r. 1906 i 1907 świętowanie jest powszechne w całym niemal kraju.

Nie poradzi sobie z robotnikami rewolucyjnymi nawet okupanci i ku zdumieniu Niemców Warszawa i Łódź świętowały dzień majowy.

Piszący te słowa przypomina sobie, że grupa robotników Żyrardowskich, którzy po roku 1908 musieli wyemigrować do Saksonji i znaleźli się w mieście Plauen mieli tam zatarg: robotnicy niemieccy pracowali pierwszego maja i urządzali zebrania jedynie wieczorem; żyrdardowiacy oświadczyli krótko i węzłowo: „w święto majowe nie pracowaliśmy pod panowaniem cara, tym bardziej nie pracujemy w państwie konstytucyjnym“.

Pan fabrykant był wysoce zdumiony takim postawieniem kwestji i udał się do związku zawodowego. Tam było zakłopotanie wielkie; sekretarz związku usiłował nakłonić żyrdardowiaków do pracy, powołując się na „dyscyplinę związkową“; lecz nie wskórał nic. Polacy świętują, to taki zwyczaj w Polsce.

W „niezależnej“ Polsce rząd upodobał sobie dzień trzeciego maja jako „święto narodowe“, lecz robotnicy na ten patriotyzm wziąć się nie dali i w roku ubiegłym świętowali w dniu pierwszego maja nie tylko fabryki, lecz również znaczna część wiosek. Ba, w Lubelskim nawet chłopcy wsi niektórych zdecydowali, że trzeci maja to „święto burżuazji, więc go nie ma co obchodzić“, świętowali natomiast pierwszego maja wraz z parobkami.

Bez najmniejszej tedy przesady rzecz można, że święto robotnicze pierwszego maja dla ruchu rewolucyjnego w Polsce miało znaczenie decydujące. Stało ono się niejako sztandarem bojowym ruchu robotniczego.

I. K.

Pierwsze święto majowe w „Niepodległej“ Polsce

W okresie pierwszych sześciu miesięcy istnienia niepodległej Polski burżuazyjnej, proletarijat nasz przywykł okupować każde swe żądanie, każdy śmielszy krok ku lepszej przyszłości, każdą próbę wyzwolenia krwią swoją serdeczną. „W ciężkich zapa-

sach z burżuazją i rządem, teraz już ze „swym polskim narodowym“ gęstym trupem padał, ten wyrosły „z mazurskich pól, z warszawskich piwnic piekła“, robotnik komunista i choć burżuazja triumfowała dzięki zdradzie socjalzdrajczyków z P. P.

ś., czołowy zastęp polskiej rewolucji — komuniści rośli w siłę, jak strumień na wiosnę. Każda bowiem kropla krwi robotniczej, przelana przez siepaczy burżuazyjnych zdzierła maskę z mieszczańskiej „demokracji“, wyjawiała istotną wartość i cel „niepodległości“, zmuszała najbardziej zaślepionych, by przejrzeć. To też dzień majowych demonstracji — dzień 1 maja 1919 r. oczekiwany był z powagą i niezłomnym postanowieniem walki przez proletarijat rewolucyjny, z niepokojem przez burżuazję i ze strachem zwierzęcym przez drobnomieszczaństwo z pod znaku Peria i Daszyńskiego. 1 maja 1919 r. mogli być bowiem grobem nie tylko wpływów socjalzdrajców w szeregach polskiej klasy robotniczej, ale i pierwszym dniem krwawej i zwycięskiej rewolucji proletariackiej.

Burżuazja i jej komitet rządzący liczyli się z realnym stanem rzeczy i gorączkowo szykowali się do walki. Aresztowania majowe wyrwały z naszych szeregów wielu towarzyszy; wojsko otrzymało rozkaz ostrego pogotowia; w gmachach rządowych zgrupowano zwiększone oddziały wojskowe różnej broni. Stan wojenny, odziedziczony przez „rząd grajka“ po rządzie „ludowym“ socjalisty Moraczewskiego, zabraniał wszelkich pochodów i zebrania ulicznych pod groźbą użycia siły zbrojnej, uprawiał więc zandarmierję do „konstytucyjnego“ upuszczenia krwi klasie robotniczej.

Walka była meunikniona. I to w przededniu walki nieczymne tagasy burżuazji, zbrodniczo nadużywając miana przedstawicieli klasy robotniczej, błagają rząd, by nie narażał na ryzyko „przyszłości narodu“ (czytaj burżuazji) i kultury (czytaj wyzysku) i udzielił generalnego, na całą Polskę, zezwolenia na puste parady majowe.

Kastracja święta majowego irakom nie udała się, jednak odwiekta teno dzień walki czynnej.

1-go maja 1919 r. był groźnym momentem mori dla polskiej burżuazji i dał niezbity dowód,

że polska klasa robotnicza od rzuciła precz zdradliwe hasła pokoju obywatelskiego i stoi, jak jeden mąż, pod sztandarem dyktatury proletariatu pod sztandarem międzynarodowej rewolucji komunistycznej.

W Warszawie, Łodzi, Zagłębiu i Lublinie wszędzie, gdzie niegdyś huczały młoty i monotennie szemrały pędnie, gdzie tysiące buczków co dnia wzywało karne szeregi do pracy i walki, wyległ na ulicę zgłodniały, pozabawiony pracy, groźny w swym milczeniu i bólu robotnik. Jak przypliw morza zalewały pochody dzielnicowe centralne place miejskie, gromowym echem pieśni, głośząc przyziemny wrzask życia mieszczańskiego. Krwawe znaki buntu wykwitwały z tłumy gotowych do walki bojowników, jak języki płomienia z morza dymów, a wszędzie grzmiało hasło walki o dyktaturę proletariatu, o władzę R. D. R., o pokój i braterską federację z innymi sowieckimi republikami.

Cała klasa robotnicza za wyjątkiem kolejarzy, którzy szli samopas, nie mogąc się zdecydować z kim iść, z rewolucją, czy ugoda, w dniu święta majowego skupiła się pod sztandarami komunizmu. Potężne pochody robotników, wśród których szarżali i płaszcze żołnierskie, pływały pod flagami Komunistycznej Partii Robotniczej Polski, pod naszym dyktatury proletariatu, zamrazając krew w żyłach burżuazji, która lekliwie z ra frańek przyglądała się ulicy. I sklepikarskie słabe liczebnie, jakościowo, pomimo sukursu inteligencji i udziału ogłupionych tramwajarzy, pochody frackie, dzwoniąc w kajdany i niosąc szubieniczki z zawieszonymi kukłami paskarzy nie, mogły dodać otuchy gnącemu światu.

Święto majowe 1919 r., obnazając zupełne bankructwo socjalistycznych oszustów i tamistraków, stało się przełomowym dniem rewolucji polskiej. Od tego dnia klasa robotnicza Polski ma swe siły i wie, że aby zwyciężyć, powinna tylko chcieć!

Tradycja.

Karabin w rękę robotnika jest najlepszą gwarancją jego wyzwolenia, gdy w pierś burżuazji rodzimej jest skierowany.

MŁOT jest do nabycia dla żołnierzy polskich bezpłatnie w okopach Armji Czerwonej.